

19.00h.

TOC A MATINES

Consueta anònima del segle XVI
Campaners de la Catedral de València

19.30h.

"MUSICA ANGELICA"

Repertori marià del manuscrit 1 de l'Abadia de Montserrat

Al jorn del judici
Instrumental

O virgo splendens
Introito a 3

Stella splendens
Cantinel·la

Laudemus Virginem
Canon. Caça de duobus vel tribus

Polorum Regina
A ball redó

Interludi a l'òrgue de la Catedral amb obres de Joan Baptista Cabanilles

CANT DE LA SIBIL·LA

Puer natus est nobis
Introitus in Nativitate Domine - LU408

Processó dels profetes
Verbum caro. Responsorio in ND - LU407

Quid Sibylla vaticinando
VI lliçò. Monòdia valenciana alternada amb les polifonies del Cançoner de Gandia de Càrceres i Alonso

Al jorn del judici veurás qui ha fet servici
Càrceres. Cançoner de Gandia - 151v

Verbum caro factum est
8é responsorio - Cançoner del Duc de Calabria

Dominus vobiscum. Liber generationis
*IX lliçò. Evangeli Segons Sant Mateu
Cançoner de Gandia - 152r/159r*

Te Deum Laudamus
Himne - Cançoner de Gandia 93v-100

EL CANT DE LA SIBIL·LA

CATEDRAL DE VALÈNCIA

Divendres 25/11/16 19.30h

CAPELLA DE MINISTRERS
CARLES MAGRANER
COR DE LA GENERALITAT VALENCIANA
ESCOLANIA REIAL BASÍLICA
MARE DE DEU DELS DESEMPARATS
ASSAIG GRUP DE TEATRE UV

Pilar Esteban, soprano
Alejandro Estellés, xiquet solista

CULTURA ARTS
Música

UNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

Fundació
Bancaixa

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

Entrada lliure fins completar aforament

CAPELLA DE MINISTRERS

Director Carles Magraner

Pilar Esteban *soprano solista*
Alejandro Estellés, *xiquet solista*

Carles Magraner	Viola d'arc
Jota Martínez	Salteri, llaüt, cítola
Robert Cases	Viola de mà, arpa, guitarra
David Antich	Flautes, flauta doble
Eduard Navarro	Xirimia
Ignasi Jordà	<i>Organetto</i> , exequier
Manuel Arnedo	Trompeta
Pau Ballester	Perussions

Amb els instruments còpies dels Àngels Músics de l'Altar Major de la Catedral de València

Pablo Márquez Orgue de la Catedral

COR DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Director Francesc Perales

Pilar Marco, Lourdes Castell, Susana Martínez, Mónica Bueno, Arantxa Martínez, Dolores Lahuerta: sopranos
Marián Brizuela, Ana Bort, Minerva Moliner, Diana Muñoz: alts
Pedro Castro, Javier Tortosa, Rafael Ferrando, Ignacio Giner, Antonio Gómez, Josep Lluís Sanchis: tenors
Luis Vicente, Fernando Piñango, Luis Gonzalo, Lluís Martínez, Vicente Antequera, Juan Felipe Durá: barítons

ESCOLANIA REIAL BASÍLICA MARE DE DÉU DELS DESEMPARATS

Director Luis Garrido

Joel Caballero, Pau Claver, Héctor Francés, Christian González, Alejandro Navarro, Miguel Ángel Pérez, Daniel Pinazo, Miguel Ramírez, Francisco Javier Soriano, Luca Zorrilla

ASSAIG (GRUP DE TEATRE - UNIVERSITAT DE VALÈNCIA)

Director Pep Sanchis

Sant Agustí: Daniel Tormo	Bisbe: Jordi Escortell
Sant Joan Baptista: Sergio Reverón	Isaïes: Joanvi Ferrer
Nabucodonosor: Eusebio Játiva	Abacuc: Rafa González
Virgili: Jorge Vílchez	Daniel: Guille Zavala
Moisès: Pablo Ortíz	David: Ricard García
Jeremies: Pedro A. Fernández	Elisabeth: Belén Tejedor

Josep Lluís Sirera, *adaptació sermó profetes /assessorament històric*
Beatriz Traver, *coordinació artística*
Pere Manuel, *producció CulturArts Música*
Campaners de la Catedral de València
Associació Amics del Corpus de la Ciutat de València

La melodia del *Judicii signum*, hereva del préstec melòdic de les Cantigues de Santa Maria d'Alfons X el Savi, és una composició posada en boca de la sibil·la Eritrea, que solia cantar al final de l'última lliçó de Matines de Nadal fins que es va suprimir arran de les reformes litúrgiques sorgides del Concili de Trent. Àmpliament difosa per l'Europa occidental pel seu missatge escatològic, la seva primera adaptació al romanç correspon a una de les Cantigues, "Madre de Deus" (CSM 422), que va ser seguida un segle més tard per altres adaptacions en valencià i castellà. Conegudes popularment com *Cant de la Sibil·la*, les versions més tardanes incorporen estrofes al·lusives a la Verge, la intervenció de la qual s'implora al Judici Final.

De les moltes versions que es conserven del Cant de la Sibil·la es restaura en aquest concert la versió valenciana segons la consuetud de 1527 i les *Hores on estan les maitines de nadala ensemps ab la missa del gall* (1533), amb les influències que sobre ella va exercir la tradició de la Seu de Toledo i les seues vinculacions amb la mallorquina, declarada el 2010 per la Unesco Patrimoni Immateral de la Humanitat. En les *Hores*, quan el lector pronuncia les paraules: *Audite quid dixerit*, que introdueixen el versos de la Sibil·la, una acotació assenyala: *La Sybilla deu estar ja aparellada en la trona vestida com a dona*. A continuació apareixen les següents cinc cobles en valencià posades en boca de la *Sybilla*:

Al jorn del judici veuràs qui ha fet servici.

-D'una Verge naixera Deu y hom qui jutjara de cascu lo be y lo mal al jorn del jui final.

-Mostrar san quinze senyals per lo mon molt generals, los morts ressucitarán, de hon tots tremolarán.

-Dalt dels cels davallará Jesuchrist, y es mostrará en lo vall de Josaphath on será tothom jutjat.

-Portará cascu escrit en lo front àl seu despit i es obres que haurá fet, don haurá cascu son dret.

-Als bons dará goig etern, è als mals lo foch dinfern, à hon sempre penarán puix à Deu offes hauràn.

S'inicia aquest *Cant de la Sibil·la* amb el *Toc a Matines de Nadal* extret d'una consuetud de la Seo anònima del segle XVI: *Al primer toch campaner y segon aventen lo squellot fins tant que aqueden ab la campaneta del sembori... tiren lo Vicent un poch y apres paren lo Vicent y lo segon avent la chica y dobla la despertada e quant la chica es alta lo campaner dexa caure lo Vicent y dobla ab lo Manuel, y a la fi lo segon dexa caure la chica doblant ab la despertada.*

La primera part de la representació, *Musica Angelica*, es troba integrada per diverses obres que provenen del manuscrit 1 de l'Abadia de Montserrat, còdex conegut com el "El Llibre Vermell de Montserrat", un manuscrit que conté una col·lecció de cants medievals i un altre contingut de tipus litúrgic que data de finals de l'Edat Mitjana. El propòsit de la col·lecció era entretenir amb càntics i danses als pelegrins que arribaven al Monestir de Montserrat i es protegien a l'església durant la nit i a les places properes durant el dia, segons s'explica en el foli 22:

"Quia interdum peregrini quando vigilant in ecclesia Beate Marie de Monte Serrato volunt cantare et trepidiari, et etiam in platea de die, et ibi non debeant nisi honestas ac devotas cantilenas cantare, idcirco superius et inferius aliqae sunt scripte. Et de hoc uti debent honeste et parce, ne perturbent perseverantes in orationibus et devotis contemplationibus".

Amb la segona part s'inicia el *Cant de la Sibil·la* amb l'*introitus* de Nadal "Puer natus est nobis" que deixa pas a la *Processó dels Profetes*, on deu profetes (entre els quals s'inclouen Nabucodonosor i Virgili) dialoguen amb Sant Agustí, el suposat autor de l'*Ordo Prophetarum* i li expliquen els signes que indiquen que el xiquet acabat de nàixer és sense cap mena de dubtes el Fill de Déu. Acabats els diàlegs de la *Processó* i després de la entonació del "Quid Sybilla vaticinando" té lloc el Cant de la Sibil·la ("Al jorn del judici") en la versió de Bertomeu Càrceres i Alonso, polifonies característiques del cant valencià del Cançoner conegut com "de Gandia" i que hom relaciona amb la consuetud valenciana de la Sibil·la i intercalades amb les cobles del text en valencià de les *Hores* de 1533. Després el singular i *unicum* "Liber generationis" que preludeja la fi de la representació amb una peça del Cançoner del Duc de Calàbria amb el text del responsori de Nadal *Verbum caro facto est* (El Verb es va fer carn) i "Sicut era in principio", per a concloure amb l'himne "Te Deum Laudamus".

Josep Lluís Sirera
In memoriam

Capella de Ministrers compta amb la col·laboració de:

Fundació
Banc Sabadell

Centre de Música
Antiga i Barroca